

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)
den 30 april 2003 *

I mål T-167/01,

Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH, Gotha (Tyskland), företrätt av advokaten
M. Matzat,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företräd av V. Kreuschitz och V. Di
Bucci, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: tyska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2001/673/EG av den 28 mars 2001 om de statliga stöd som Tyskland har beviljat EFBE Verwaltungs GmbH & Co. Management KG (nu Lintra Beteiligungsholding GmbH, gemensamt med Zeitzer Maschinen, Anlagen Geräte GmbH, LandTechnik Schlüter GmbH, ILKA MAFA Kältetechnik GmbH, SKL Motoren- und Systembautechnik GmbH, SKL Spezialapparatebau GmbH, Magdeburger Eisen-giesserei GmbH, Saxonia Edelmetalle GmbH och Gothaer Fahrzeugwerk GmbH) (EGT L 236, s. 3),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden V. Tiili samt domarna J. Pirrung, P. Mengozzi, A.W.H. Meij och M. Vilaras,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Bakgrund till tvisten

- 1 Genom beslut av den 13 mars 1996 (vilket har offentliggjorts i en kort sammanfattning i EGT 1996, C 168, s. 10) godkände kommissionen att stöd beviljades till privatisering och omstrukturering av åtta företag i före detta Tyska demokratiska republiken, vilka bedrev verksamhet inom olika ekonomiska

sektorer och hade sammanförts i ett holdingbolag (senast benämnt Lintra Beteiligungsholding GmbH, nedan kallat Lintra) ägt av Treuhandsanstalt (offentligt organ med uppgift att omstrukturera företagen i före detta Tyska demokratiska republiken) och som efter privatiseringen tillsammans med Lintra bildade Lintrakoncernen. De stöd som Lintrakoncernen erhöll av Förbundsrepubliken Tyskland och som godkändes av kommissionen uppgick till 658,202 miljoner tyska mark (DEM).

- 2 Bland mottagarna av detta stöd fanns Gothaer Fahrzeugwerk GmbH (nedan kallat GFW). GFW, som fram till år 1997 bedrivit verksamhet inom sektorerna bilteknik, fordonstillverkning och kupétillverkning, överlät vid denna tidpunkt sina tillgångar inom biltekniksektorn och fordonstillverkningssektorn till två andra bolag som skulle privatiseras.
- 3 Närmare bestämt skedde med hjälp av en handling av den 10 september 1997 från Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (ett organ som efterträtt Treuhandanstalt, nedan kallat BvS) en överlåtelse av GFW:s tillgångar (mark, installationer med mera) inom fordonstillverkningssektorn till Widahvogel Vermögensverwaltung GmbH, ett bolag i vilket GFW sedan en vecka tillbaka innehade samtliga aktier.
- 4 GFW överlät därefter genom en handling daterad samma dag sina aktier, som uppgick till 30 respektive 70 procent, till de privata bolagen Weißstorch Vermögensverwaltung GmbH och Schmitz-Anhänger Einkaufs- und Beteiligungsgesellschaft GmbH. Bolaget Widahvogel Vermögensverwaltungs firmanamn blev slutligen Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH (nedan kallat Schmitz-Gotha eller sökanden).
- 5 De tillgångar i GFW som hänförde sig till biltekniksektorn förvärvades av Gothaer Fahrzeugtechnik GmbH.

- 6 De tillgångar som hänförde sig till kupéstillverkningen kvarstod i GFW, som sedan den 1 januari 2001 befinner sig i likvidation.
- 7 Efter det att en skriftväxling med de tyska myndigheterna ägt rum under år 1998, meddelade kommissionen dem genom skrivelse av den 22 juni 1999 att ett förfarande i enlighet med artikel 88.2 EG inletts (förfarande C 41/1999), som gällde en granskning av om de beviljade stöden hade använts i enlighet med det ovannämnda beslutet av den 13 mars 1996.
- 8 Genom beslut 2001/673/EG av den 28 mars 2001 om de statliga stöd som Tyskland har beviljat EFBE Verwaltungs GmbH & Co. Management KG (numera Lintra Beteiligungsholding GmbH, gemensamt med Zeitzer Maschinen, Anlagen Geräte GmbH, LandTechnik Schlüter GmbH, ILKA MAFA Kältetechnik GmbH, SKL Motoren- und Systembautechnik GmbH, SKL Spezialapparatetechnik GmbH, Magdeburger Eisengiesserei GmbH, Saxonia Edelmetalle GmbH och Gothaer Fahrzeugwerk GmbH) (EGT L 236, s. 3, nedan kallat det omtvistade beslutet), riktat till Förbundsrepubliken Tyskland, förklarade kommissionen, i samband med att den avslutade förfarande C41/1999, att av den totala summan på 658,202 miljoner DEM hade ett belopp på 34,978 miljoner DEM inte använts i enlighet med bestämmelserna i den omstruktureringsplan som godkänts genom kommissionens beslut av den 13 mars 1996 och att detta utgjorde ett missbruk av stöden i den mening som avses i artikel 88.2 EG jämförd med artikel 1 g i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel [88] i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1). Denna del av stödet förklarades således vara oförenlig med den gemensamma marknaden och Förbundsrepubliken Tyskland ålades att återkräva stödet av Lintra och de övriga åtta företag som kontrollerades av Lintra.
- 9 Bland de dotterbolag till Lintra som det omtvistade beslutet avser befinner sig GFW, vilket är skyldigt att återbetala ett belopp uppgående till 7 100 736 DEM (nedan kallat det omtvistade stödet) av den totala summa som kommissionen ansåg hade missbrukats.

- 10 I skäl 46 tredje stycket andra meningen i nämnda beslut anför kommissionen att "[e]n avyttring av Lintras dotterbolag efter den felslagna första omstruktureringen hindrar inte en oinskränkt tillämpning av gemenskapsrätten och påverkar inte skyldigheten att återkräva de aktuella stöden". Kommissionen hänvisar i detta avseende i en fotnot till punkt 60 i domstolens dom av den 21 mars 1991 i mål C-303/88, Italien mot kommissionen, kallat ENI/Lanerossi (REG 1991, s. I-1433).
- 11 Genom skrivelse av den 23 maj 2001 underrättade kommissionen Förbundsrepubliken Tyskland om att den inlett ett granskningsförfarande av huruvida ett nytt stöd som hade beviljats GFW och Schmitz-Gotha från och med januari 1997 var förenligt med den gemensamma marknaden (förfarande C 31/2001).
- 12 Punkterna 62 och 63 i sagda skrivelse har följande lydelse:

"62. Kommissionen har vidare anfört att Lintra enligt det slutliga beslutet i ärende C 41/99 belastar [GFW] med en skuld på 7 100 736 DEM till följd av skyldigheten att återkräva stöd som är oförenliga med den gemensamma marknaden. Enligt skäl 47 i detta beslut skall skulden bedömas inom ramen för den andra omstruktureringen av Lintras före detta dotterbolag.

63. Såsom redan vid flera tillfällen har uppgivits genomfördes den andra omstruktureringen av Lintras före detta dotterbolag [GFW] genom att olika materiella tillgångar överläts till nya investerare och genom att det gamla bolaget försattes i likvidation. Beloppet 7 100 736 DEM borde således vid privatiseringen av Schmitz-Gotha betraktas som ytterligare passiva tillgångar som kunde påverka bedömningen av bolagets konkurrenskraft. Kommissionen konstaterar att Schmitz-Gotha endast är en av de båda efterträdarna till det gamla bolaget

som försatts i likvidation. Tyskland ombedes således att upplysa kommissionen på vilket sätt det togs hänsyn till den skuld som uppgick till 7 100 736 DEM vid omstruktureringen av det gamla bolaget och på vilket sätt skulden eventuellt fördelades mellan de båda bolag som trätt i dess ställe.”

- 13 Eftersom bolagen Saxonia Edelmetalle och Zeitzer Maschinen, Anlagen Geräte (ZEMAG), som är två andra dotterbolag till Lintra, uttryckligen angivits i det omtvistade beslutet i egenskap av mottagare i likhet med GFW av en del av det missbrukade stödet, väckte de den 23 maj och den 12 juni 2001 talan vid förstainstansrätten i enlighet med artikel 230 EG om ogiltigförklaring av nämnda beslut. Dessa mål, T-111/01, Saxonia Edelmetalle mot kommissionen, och T-133/01, ZEMAG mot kommissionen, är för närvarande anhängiga vid förstainstansrätten.
- 14 Den 22 juni 2001 satte GFW in 7 100 736 DEM jämte ränta på BvS:s konto som återbetalning av det omtvistade stödet.
- 15 Genom skrivelse av den 5 september 2001 delgav kommissionen Förbundsrepubliken Tyskland att den noterat att stödet jämte ränta hade återbetalats i sin helhet. I en skrivelse av den 1 oktober 2001 som överlämnades till Förbundsrepubliken Tyskland inom ramen för förfarande C 31/2001 anförde kommissionen att det var en öppen fråga huruvida nämnda återbetalning kunde leda till att företaget återfick sin konkurrenskraft.

Förfarandet och parternas yrkanden

- 16 Schmitz-Gotha har väckt denna talan genom ansökan som inkom till första instansrättens kansli den 17 juli 2001.

- 17 Genom separat handling som inkom till förstainstansrättens kansli den 23 oktober 2001 har kommissionen med stöd av artikel 114 i förstainstansrättens rättegångsregler framställt en invändning om rättegångshinder avseende denna talan.
- 18 Sökanden har den 4 januari 2002, det vill säga den dag då det skriftliga förfarandet angående talans upptagande till sakprövning avslutades, yttrat sig över denna invändning om rättegångshinder.
- 19 Sökanden har i sin ansökan yrkat att förstainstansrätten skall
 - ogiltigförklara det omtvistade beslutet försåvitt det innebär att det ansvar för återbetalning av stöden som åligger GFW även omfattar sökanden,
 - i andra hand, för det fall att det partiella bestridandet av det omtvistade beslutet inte kan upptas till sakprövning, ogiltigförklara detta beslut i dess helhet,
 - förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.
- 20 Svaranden har i sin invändning om rättegångshinder yrkat att förstainstansrätten skall
 - avvisa talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

- 21 Sökanden har i sitt yttrande över invändningen om rättegångshinder yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla den invändning om rättegångshinder som framställts av svaranden,

— i andra hand, för det fall att talan avvisas, förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.

Talans upptagande till sakprövning

- 22 I artikel 114.1 i förstainstansrättens rättegångsregler föreskrivs att en part kan begära att rätten skall meddela beslut i fråga om rättegångshinder utan att pröva själva sakfrågan. Enligt 114.3 skall, om inte rätten bestämmer annat, återstoden av förfarandet vara muntligt. Förstainstansrätten anser att det som framgår av handlingarna i förevarande mål ger tillräckliga upplysningar och att det därför saknas anledning att inleda ett muntligt förfarande.

Parternas argument

- 23 Svaranden har för det första hävdad att sökanden inte är direkt och personligen berörd av det omtvistade beslutet i den mening som avses i artikel 230 fjärde stycket EG.
- 24 Svaranden har inledningsvis anmärkt att det omtvistade beslutet är riktat till Förbundsrepubliken Tyskland och att sökanden varken nämns eller särskiljs på något sätt i beslutet. Det är inte möjligt att påstå att sökanden, ens i skäl 46 tredje stycket andra meningen (se punkt 10 ovan) i beslutet, särskiljs i den mening som avses i artikel 230 fjärde stycket EG. Nämnda skäl innehåller en allmän förklaring som äger sin giltighet i alla motsvarande situationer utan att vara specifik för just detta beslut. Det är helt enkelt frågan om en hänvisning till rättspraxis som inte kan röra sökanden, i synnerhet som Schmitz-Gotha inte har förvärvat något dotterbolag av Lintra.
- 25 Vidare kan enligt svaranden skrivelsen av den 23 maj 2001 inte tolkas så att sökanden i denna betraktas som ett företag som efterträtt GFW i den mening som avses i det ovannämnda skälet 46.
- 26 Svaranden har anmärkt att skrivelsen inte innehåller någon som helst hänvisning till nämnda skäl och att när svaranden i skälet nämner sökanden och Gothaer Fahrzeugtechnik i egenskap av efterträdare till GFW så har det "endast den innebörden att dessa dels har fortsatt att bedriva GFW:s verksamhet med hjälp av de produktionsmedel som överförts från GFW, dels att de återanställt en betydande del av det gamla företags personal".

- 27 Svaranden har därefter framhållit att den omständigheten att det omtvistade stödet återkrävs av sökanden på intet sätt kan vara en direkt följd av det omtvistade beslutet, eftersom detta vad gäller stödet endast har direkta verkningar för GFW. Enligt svaranden borde Förbundsrepubliken Tyskland för det fall att stödet inte skulle kunna återkrävas på grund av insolvens, på eget initiativ — och inte på grund av skäl 46 i det omtvistade beslutet som i detta fall inte är tillämpligt — ha frågat sig huruvida det inte också hade skett en överföring av stöd som var oförenliga med den gemensamma marknaden vid det tillfälle då tillgångar överläts utan vederlag till sökanden, som vid denna tidpunkt fortfarande var ett dotterbolag till GFW. Om det förhöll sig så borde Förbundsrepubliken Tyskland ha återkrävt stöden av sökanden, vilket skulle haft en negativ inverkan på bolagets ekonomiska ställning och skadat återupprättandet av Schmitz-Gothas konkurrenskraft. Det var endast inför utsikten av en sådan eventualitet som sökandens ansvar nämndes i punkt 63 i skrivelsen av den 23 maj 2001 och det har således inte utgått från att sökanden står som garant för GFW.
- 28 Svaranden har för det andra invänt att sökanden inte har något berättigat intresse av att få saken prövad.
- 29 I detta hänseende har svaranden inledningsvis erinrat om att enligt fast rättspraxis kan talan enligt artikel 230 EG endast väckas avseende en rättsakt som går någon emot, det vill säga en rättsakt som påverkar en viss persons rättsliga ställning (domstolens dom av den 11 november 1981 i mål 60/81, IBM mot kommissionen, REG 1981, s. 2639; svensk specialutgåva, volym 6, s. 225) och att det enbart är själva rättsakten och inte skälen till den som kan ge upphov till rättsverkningar och följaktligen gå någon emot (förstainstansrättens dom av den 17 september 1992 i mål T-138/89, NVB mot kommissionen, REG 1992, s. II-2181, punkt 31).
- 30 Svaranden har därefter anfört att en sökande måste kunna bevisa att han har ett faktiskt intresse av att få den omtvistade rättsakten ogiltigförklarad och att det

inte är tillräckligt med ett framtida hypotetiskt intresse (domstolens dom av den 21 januari 1987 i mål C-204/85, Strohili mot revisionsrätten, REG 1987, s. 389, punkt 11, och domen i det ovannämnda målet NBV och NBV mot kommissionen, punkt 33.)

31 Eftersom det omtvistade stödet i förevarande mål redan hade återbetalats av GFW innan denna talan väcktes, har sökanden endast åberopat framtida och osäkra situationer för att motivera sitt intresse av att begära ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet, det vill säga hypoteser om att sökanden kommer att utsättas för ett förordnande om återbetalning av det omtvistade stödet, enligt vilket

a) kommissionen finner att Förbundsrepubliken Tysklands anmälan angående det omtvistade beslutets tillämpning och den av GFW erlagda betalningen varit felaktiga,

b) det belopp som erlagts av GFW skall återbördas till gäldenärens tillgångar på initiativ av en förvaltare som utses efter det att bolaget förklarats vara insolvent.

32 De hypoteser som sökanden har nämnt visar dock tydligt att det inte redan vid den tidpunkt då talan väcktes förelåg något intrång i sökandens rättigheter i den mening som har definierats i rättspraxis. Vidare är det praktiskt taget uteslutet att dessa hypoteser skulle förverkligas. Dels har svaranden redan givit sitt medgivande angående den form som GFW valt för att fullgöra sin återbetalningsskyldighet, och svaranden har således inte någon möjlighet att ta tillbaka det beslutet, dels kan enligt Insolvenzordnung av den 5 oktober 1994 (den tyska

lagen om insolvens), en talan som väcks av samtliga fodringsägare i gäldenärens tillgångar endast avse rättsakter som antagits under de tre sista månaderna före insolvensförfarandets inledande. Eftersom GFW:s återbetalning av stödet ägde rum den 22 juni 2000, kan den inte ifrågasättas efter ett eventuellt inledande av ett insolvensförfarande, som i vart fall skulle äga rum långt senare än tre månader efter nämnda återbetalning.

- 33 Svaranden har för det tredje gjort gällande att talan nu saknar föremål. Eftersom GFW har verkställt den genom det omtvistade beslutet förordnade återbetalningen och eftersom det en kort tid efter talans väckande enligt nationell rätt blivit omöjligt att bestrida denna återbetalning, kan de tyska myndigheterna aldrig kräva återbetalning från sökanden av det belopp för vilket GFW var betalningsskyldigt.
- 34 Sökanden har för det första påstått sig vara direkt och personligen berörd av det omtvistade beslutet.
- 35 Villkoret om att den som väcker talan skall vara personligen berörd är uppfyllt eftersom svaranden i skäl 46 i detta beslut betraktar sökanden som efterträdare i rättsligt hänseende till GFW och härigenom som solidariskt ansvarig för återbetalningen av det omtvistade stödet, vilket framgår klart och tydligt av skrivelsen av den 23 maj 2001, särskilt punkt 63. Schmitz-Gotha anser följaktligen att det genom sitt förvärv av tillgångarna i GFW berörs av det omtvistade beslutet på ett sätt som försätter det i en ställning som motsvarar den som gäller för dem som beslutet är riktat till och för de bolag som nämns i beslutet (domstolens dom av den 15 juli 1963 i mål 25/62, Plaumann mot kommissionen, REG 1963, s. 197 och s. 223, svensk specialutgåva, volym 1, s. 181, av den 17 januari 1985 i mål 11/82, Piraiki-Patraiki m.fl. mot kommissionen, REG 1985, s. 207, punkt 11, och av den 29 juni 1989 i de förenade målen 250/86 och 11/87, RAR mot rådet och kommissionen, REG 1989, s. 2045).

- 36 Vad angår villkoret om att den som väcker talan skall vara direkt berörd anser sökanden att en enskild i princip är direkt berörd av ett beslut om han är personligen berörd av beslutet i egenskap av tredje man. Sökanden uppfyller i vart fall detta villkor även om det skulle förstås så, att villkoret endast är uppfyllt om medlemsstaten är tvungen att i samband med verkställigheten av det beslut som delgivits den vidta en åtgärd till nackdel för en enskild eller om det är säkert eller sannolikt att medlemsstaten i avsaknad av detta beslut skulle avstått från att vidta en sådan åtgärd. Sökanden har härvidlag uppmärksammat att Förbundsrepubliken Tyskland, i egenskap av det omtvistade beslutets adressat, har uppmanats att senast vid genomförandet av förfarande C 31/2001 beakta möjligheten av att det föreligger ett solidariskt ansvar som även åvilar de företag som förvärvat delar av GFW:s tillgångar.
- 37 Sökanden har i sitt yttrande över invändningen om rättegångshinder uttryckt förvåning över att svaranden nu tolkar det omtvistade beslutet så, att endast GFW har en direkt skyldighet att återbetala det omtvistade stödet. Sökanden har anfört att skäl 46 i det omtvistade beslutet bör läsas tillsammans med skäl 49 i nämnda beslut enligt vilket "[d]e otillbörligt använda stöden på 34,978 miljoner tyska mark skall återkrävas från Lintra samt Lintras dotterbolag enligt följande: 12 miljoner tyska mark från Lintras dotterbolag i enlighet med vad som beskrivs i skäl 45 och 22,978 miljoner tyska mark solidariskt av Lintra och Lintras enskilda dotterbolag i enlighet med vad som beskrivs i skäl 46". Härav följer att hänvisningen i skäl 46 tredje stycket andra meningen i det omtvistade beslutet till det ansvar som åligger eventuella förvärvare av Lintras dotterbolag inte skall förstås som en allmän anvisning som inte angår sökanden och att Schmitz-Gothas solidariska ansvar aktualiseras direkt, i den mån det betraktas som förvärvare av företaget GFW.
- 38 Sökanden har betonat att de tyska myndigheterna själva har valt att tolka det omtvistade beslutet på detta sätt, enligt vad sökanden kunnat konstatera under ett möte den 7 maj 2001 som sökanden hade kallats till av BvS. Vid detta tillfälle överlämnade BvS en kopia av det omtvistade beslutet till sökanden och uttalade

klart att för det fall att GFW inte kunde genomföra någon återbetalning skulle Förbundsrepubliken Tyskland vara tvungen att vända sig direkt till sökanden för att erhålla betalning av det belopp som skulle återkrävas.

- 39 Vad beträffar punkt 63 i skrivelsen av den 23 maj 2001 har sökanden anmärkt att svaranden nu försöker tolka punkten tvärtemot dess ordalydelse och lösryckt från sitt sammanhang, samt att det är lämpligt att vid prövningen av sökandens talerätt utgå från det perspektiv som en upplyst iakttagare har som konfronteras dels med det omtvistade beslutet, dels med skrivelsen av den 23 maj 2001. Denne iakttagare skulle inte kunna tänka sig en annan tolkning av dessa rättsakter än den enligt vilken svaranden baserade sig på hypotesen om ett solidariskt ansvar för sökanden i punkterna 46 och 49 i det omtvistade beslutet och tänkte sig att sökanden möjligen skulle krävas på betalning.
- 40 Sökanden har för det andra hävdatt att dess berättigade intresse av att få saken prövad kvarstår trots GFW:s återbetalning av det omtvistade stödet.
- 41 Sökanden har flera gånger erinrat om att den omständigheten att ett beslut har verkställts inte nödvändigtvis medför att det berättigade intresset av att begära ogiltigförklaring av beslutet försvinner (domstolens dom av den 5 mars 1980 i mål 76/79, Könecke mot kommissionen, REG 1980, s. 665, punkt 9, och av den 31 mars 1998 i de förenade målen C-68/94 och C-30/95, Frankrike mot kommissionen, REG 1998, s. I-1375, punkt 74 och följande punkter).
- 42 Schmitz-Gotha har i ansökan påpekat att ett betalningsföreläggande fortfarande kan riktas mot det i dess egenskap av solidariskt ansvarig, särskilt för det fall att meddelandet från de tyska myndigheterna till kommissionen om det omtvistade

beslutets verkställelse är felaktigt eller att nämnda återbetalning bestrids av en förvaltare som utses efter det att GFW eventuellt förklaras vara insolvent.

- 43 Sökanden har därefter i sitt yttrande över invändningen om rättegångshinder anfört att svaranden i sin inlaga inte uttryckligen velat garantera att ett betalningsföreläggande baserat på det omtvistade beslutet definitivt kan uteslutas för sökandens del om så enbart av detta skäl. Sökanden har ett berättigat intresse av att få saken prövad. För att kunna bedöma detta behöver det endast kontrolleras i vilken utsträckning det finns någon principiell möjlighet att utfärda ett betalningsföreläggande. I detta avseende har sökanden vidare tagit upp den hypotesen att ett konkursförfarande skulle kunna inledas avseende GFW:s tillgångar. I en sådan situation, om det konstaterades att betalningarna hade upphört redan vid tidpunkten för återbetalningen av stödet och att skuldernas storlek var känd vid denna tidpunkt, skulle det fortsättningsvis vara möjligt att låta misstänkta transaktioner i enlighet med 133 § i den tyska lagen om insolvens återgå under en tioårsperiod och låta ifrågavarande betalning återgå.
- 44 Sökanden har betonat att dess rättsliga skydd inte skulle vara tillfredsställande i sådana hypotetiska fall om det baserades enbart på att det fanns en möjlighet att åberopa det omtvistade beslutets rättsstridighet genom en talan som väcks vid den nationella domstolen avseende det återbetalningskrav som riktats mot sökanden och att härvidlag framkalla ett hänskjutande för förhandsavgörande för att EG-domstolen skall kunna bedöma huruvida beslutet är giltigt eller ej.
- 45 Sökanden har i detta avseende särskilt erinrat om att det omtvistade beslutet är föremål för en talan om ogiltigförklaring som väckts vid förstainstansrätten av två andra berörda företag (de ovannämnda målen Saxonia Edelmetalle mot kommissionen och ZEMAG mot kommissionen). För det fall att Förbundsrepubliken Tyskland eventuellt skulle kräva att sökanden efter det att ett slutgiltigt beslut meddelats i sakfrågan av gemenskapsdomstolarna efter en

prövning av dessa ansökningar, skulle den tolkningsfråga avseende det omtvistade beslutets giltighet som sökanden eventuellt skulle kunna ställa via den nationella domstolen redan ha avgjorts i förväg genom nämnda beslut, vars utformning sökanden inte kunnat bidra till med egna argument.

Förstainstansrättens bedömning

- 46 Det framgår av fast rättspraxis att fysiska och juridiska personer med stöd av artikel 230 fjärde stycket EG endast kan väcka talan avseende rättsakter som medför bindande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen genom att på ett tydligt sätt förändra dennes rättsliga ställning (domen i det ovannämnda målet IBM mot kommissionen, punkt 9, förstainstansrättens dom av den 18 maj 1994 i mål T-37/92, BEUC och NCC mot kommissionen, REG 1994, s. II-285, punkt 27, och av den 18 december 1997 i mål T-178/94, ATM mot kommissionen, REG 1997, s. II-2529, punkt 53).
- 47 Det framgår vidare av fast rättspraxis att en talan om ogiltigförklaring från en fysisk eller juridisk person endast kan upptas till prövning om sökanden har ett intresse av att få en ifrågasatt rättsakt ogiltigförklarad (förstainstansrättens dom av den 14 september 1995 i de förenade målen T-480/93 och T-483/93, Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-2305, punkt 59, av den 25 mars 1999 i mål T-102/96, Gencor mot kommissionen, REG 1999, s. II-753, punkt 40, och av den 30 januari 2002 i mål T-212/00, Nuove Industrie Molisane mot kommissionen, REG 2002, s. II-347, punkt 33). Det skall vara ett faktiskt intresse (domen i det ovannämnda målet NBV och NVB, mot kommissionen, punkt 33) och skall bedömas den dag talan väcks (domstolens dom av den 16 december 1963 i mål 14/63, Forges de Clabecq mot Höga myndigheten, REG 1963, s. 719 och s. 748, och förstainstansrättens dom av den 24 april 2001 i mål T-159/98, Torre m.fl. mot kommissionen, REGP 2001, s. I-A-83 och II-395, punkt 28). Om det intresse som en sökande påstår att han har rör en framtida rättslig ställning måste han visa att ingreppet i den rättsliga ställningen redan vid

denna tidpunkt är säkert. Följaktligen kan en sökande inte åberopa en framtida oviss ställning till stöd för sitt intresse av att begära ogiltigförklaring av den omtvistade rättsakten (domen i det ovannämnda målet NBV och NVB mot kommissionen, punkt 33).

- 48 Det finns således skäl att undersöka om det omtvistade beslutet, som är riktat till Förbundsrepubliken Tyskland och i vilket denna medlemsstat åläggs att återkräva statliga stöd av Lintra och dess dotterbolag uppgående till 34,978 miljoner DEM, påverkar sökandens intressen genom att väsentligt förändra bolagets rättsliga ställning. Så måste vara fallet för att sökanden skall anses ha ett intresse av att få den omtvistade rättsakten ogiltigförklarad (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet ATM mot kommissionen, punkt 54).
- 49 Förstainstansrätten erinrar om att sökanden i första hand har yrkat att det omtvistade beslutet skall ogiltigförklaras såvitt det innebär ett solidariskt betalningsansvar för det omtvistade stödet som baseras på sökandens egenskap av förvärvare av tillgångar i GFW.
- 50 Det måste dock slås fast att det är uppenbart att detta yrkande är en följd av en felaktig tolkning av det omtvistade beslutet. Det hänvisas varken i själva beslutet eller i skälen till det att ett solidariskt ansvar avseende återbetalningen av de stöd som förklarats oförenliga med den gemensamma marknaden skulle åligga förvärvare av tillgångar i de företag som mottagit dessa stöd.
- 51 I skäl 46 tredje stycket andra meningen i det omtvistade beslutet, på vilket sökanden stödjer sig i sin argumentering, erinras närmare bestämt endast om att de tyska myndigheternas skyldighet att återkräva stöden är oförändrad, trots att Lintras dotterbolag överlåtits till tredje man före antagandet av nämnda beslut. Inte ens genom den hänvisning som finns i en fotnot i punkt 60 i domen i målet

ENI/Lanerossi kan det omtvistade beslutet tillskrivas den innebörd som sökanden vill ge det. I denna dom var domstolen föranledd att undersöka konsekvenserna i fråga om medlemsstatens skyldighet att kräva återbetalning av stöd som förklarats oförenliga med den gemensamma marknaden, av en förändring i aktieinnehavet och inte endast av ägandet av andra tillgångar i de bolag som kommit i åtnjutande av stöden. Det är dock ostridigt i förevarande mål att sökanden inte har förvärvat aktierna i GFW och att det inte har skett någon överlåtelse till sökanden av ett av Lintras dotterbolag.

52 När det gäller den hänvisning till skäl 49 som finns i skäl 46 i det omtvistade beslutet kan den inte tolkas på det av sökanden föreslagna sättet. Dels rör det solidariska betalningsansvar som det är frågan om i skäl 49 Lintras och dess dotterbolags ansvar för ett stödbelopp på 22,978 miljoner DEM, dels rör hänvisningen till skäl 46 det förfarande som beskrivs i det skälet, det vill säga de närmare formerna för begränsning av det solidariska ansvar som åligger vart och ett av Lintras dotterbolag för återbetalningen av nämnda belopp, former som fastställs i de två första styckena i skäl 46, medan den del av skälet som sökanden stödjer sig på finns i tredje stycket.

53 Förstainstansrätten konstaterar således för det första att sökanden inte på något sätt berörs av skäl 46 tredje stycket andra meningen i det omtvistade beslutet.

54 Denna slutsats kan inte fräntas sin giltighet på grundval av sökandens argumentation i fråga om innebörden av svarandens skrivelse av den 23 maj 2001. I detta avseende bör det framhållas, såsom svaranden med rätta har påpekat, att det i punkt 63 i denna skrivelse inte finns någon hänvisning till skäl 46 i det omtvistade beslutet. Eftersom det vidare rör sig om ett senare beslut vars föremål utgörs av inledandet av ett förfarande i enlighet med artikel 88.2 EG angående sökandens omstruktureringsstöd, kan dess innehåll i vart fall inte ändra beslutets objektiva tillämpningsområde såsom det framgår av beslutets innehåll.

- 55 Även om denna punkt 63 skulle tolkas så att kommissionen betraktar sökanden som solidariskt betalningsansvarig för hela eller en del av det omtvistade stödet på grund av bolagets påstådda egenskap av efterträdare till GFW, kan det inte anses att det i beslutet anges att det föreligger ett sådant solidariskt betalningsansvar.
- 56 Förstainstansrätten noterar för det andra att det inte framgår av handlingarna i målet att det omtvistade beslutet går sökanden emot på annat sätt än genom att förvärvarna av tillgångar i Lintras dotterbolag åläggs ett solidariskt betalningsansvar för det omtvistade stödet, vilket nämns i sökandens förstahandsyrkande.
- 57 Eftersom sökanden genom sitt andrahandsyrkande önskar att beslutet skall ogiltigförklaras även på den grund att det genom beslutet uppstår en skyldighet som skulle kunna gälla Schmitz-Gotha i dess egenskap av solidariskt betalningsansvarig, till följd av att tillgångar i GFW förvärvats och med tillämpning av andra rättsregler, måste det slås fast att sökanden på intet sätt har visat eller ens har påstått sig ha denna egenskap.
- 58 Förstainstansrätten erinrar i detta hänseende om att det är Schmitz-Gotha självt som måste lägga fram bevis för att det har ett berättigat intresse av att få saken prövad, vilket utgör det väsentliga och främsta villkoret för varje talan vid domstol (beslut meddelat av ordföranden på domstolens andra avdelning av den 31 juli 1989, i mål C-206/89 R, S mot kommissionen, REG 1989, s. 2841, punkt 8) som enligt rättspraxis skall vara faktiskt och inte endast hypotetiskt (se domstolens dom i det ovannämnda målet Stroggili mot revisionsrätten, punkt 11, förstainstansrättens dom i det ovannämnda målet NBV och NVB mot kommissionen, punkt 33, och av den 30 april 1998 i mål T-16/96, Cityflyer Express mot kommissionen, REG 1998, s. II-757, punkt 30).
- 59 Det räcker dock inte enbart med en hänvisning till de synpunkter som svaranden givit uttryck för i punkt 63 i skrivelsen av den 23 maj 2001 för att de beviskrav som åligger sökanden skall vara uppfyllda.

- 60 Textens innehåll ger nämligen ingen anvisning om att kommissionen anser att sökanden är personligen förpliktad att återbetala hela eller en del av det belopp som utgjorde GFW:s skuld enligt det omtvistade beslutet, eftersom institutionen endast har uttryckt en hypotes (såsom framgår av dess formuleringar, särskilt orden "borde" och "eventuellt").
- 61 Vidare ingår ifrågavarande avsnitt i ett beslut om att inleda ett förfarande i enlighet med artikel 88.2 EG angående ett stöd som beviljats sökanden, och syftar till att motivera varför det är nödvändigt för kommissionen att begära upplysningar av de tyska myndigheterna för att kunna utföra den bedömning som kommissionen var föranledd att göra angående sökandens möjligheter att återfå sin konkurrenskraft: det slutliga beslutet.
- 62 Under dessa förhållanden finner förstainstansrätten att det omtvistade beslutet inte är en rättsakt som går sökanden emot och att sökanden således inte har något intresse av att begära att det ogiltigförklaras.
- 63 För övrigt bör det påpekas att konstaterandet att det saknas ett berättigat intresse att få saken prövad äger desto större giltighet som GFW:s återbetalning av det omtvistade stödet i dess helhet redan innan denna talan väcktes har medfört att det inte längre finns någon skyldighet att återbetala det omtvistade stödet, vilket har en friande verkan vad gäller betalningsskyldigheten även för eventuella solidariskt ansvariga gäldenärer.
- 64 Med hänsyn till vad som ovan anförts skall talan avvisas eftersom sökanden saknar ett berättigat intresse av att få saken prövad, utan att det är nödvändigt att pröva de övriga argument som framförts av svaranden.

Rättegångskostnader

- 65 Sökanden har i sitt yttrande över invändningen om rättegångshinder framfört att, för det fall att förstainstansrätten beslutar att talan skall avvisas, svaranden bör förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, åtminstone dem som orsakats av de förvirrande formuleringarna i svarandens rättsakter. Det är nämligen kommissionen som genom de hänvisningar som förekommer i det omtvistade beslutet och i skrivelsen av den 23 maj 2001 och som svaranden själv i dag påstår är felaktiga som har föranlett sökanden att väcka talan.
- 66 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Förstainstansrätten kan emellertid enligt artikel 87.3 i rättegångsreglerna göra avsteg från den regel som föreskrivs i punkt 2 i samma artikel när vissa villkor är uppfyllda. Sålles kan den, för det första, om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter eller om särskilda omständigheter motiverar det, besluta att kostnaderna skall delas eller att vardera parten skall bära sin kostnad. För det andra kan förstainstansrätten, om den finner att den vinnande parten i onödan eller mot bättre vetande vållat motparten kostnader, förplikta denna att ersätta dessa.
- 67 Det bör dock i förevarande mål slås fast, för det första, att texten i det omtvistade beslutet inte är tvetydig i något avseende som hade kunnat få Schmitz-Gotha att utan egen förskyllan tro att det enligt detta beslut skulle anses vara solidariskt ansvarigt för återbetalningen av det omtvistade stödet. Detsamma gäller, för det andra, skrivelsen av den 23 maj 2001, med tanke på de hypotetiska bedömningar som punkt 63 innehåller och det sammanhang i vilket den framlades. För det tredje har Schmitz-Gotha inte lyckats visa att det hade ett personligt betalningsansvar för det omtvistade stödet. För det fjärde har sökanden väckt talan med fullständig kännedom om den av GFW utförda återbetalningen av stödet, vilken sökanden själv har omnämnt i ansökan och vilket i enlighet med vad som angivits ovan i punkt 63 innebär att sökanden har förlorat allt berättigat intresse av att få saken prövad.

- 68 Under dessa förhållanden anser förstainstansrätten att artikel 87.3 i första instansrättens rättegångsregler inte är tillämplig och att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i enlighet med svarandens yrkande.

På dessa grunder fattar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(fjärde avdelningen i utökad sammansättning)

följande beslut:

- 1) Talan avvisas.
- 2) Sökanden förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Luxemburg den 30 april 2003

H. Jung

Justitiesekreterare

V. Tiili

Ordförande